

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 363

van **SABINE VERMEULEN**

datum: 6 februari 2017

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Vlaamse overheid - Overheidsopdrachten voorbehouden aan sociale economie

Artikel 22 van de Wet Overheidsopdrachten laat toe om de toegang tot of de (gedeeltelijke) uitvoering van overheidsopdrachten voor te behouden aan de sociale economie. Door dit te doen kan men overheidsopdrachten gebruiken als een krachtig strategisch beleidsinstrument om sociale inclusie en duurzame werkgelegenheid te stimuleren. Daarnaast draagt het voorbehouden van opdrachten ook bij aan de integratie of herintegratie van mensen met een handicap op de arbeidsmarkt.

Het voorbehouden van opdrachten aan de sociale economie kan zowel voor opdrachten binnen de klassieke als binnen de speciale sectoren (zie art. 55 Wet Overheidsopdrachten).

1. Art. 22 §1 Wet Overheidsopdrachten bepaalt dat aanbestedende overheden de toegang tot de gunningsprocedure kunnen reserveren voor sociale werkplaatsen of de uitvoering ervan kunnen reserveren in het kader van programma's voor beschermde arbeid indien de meerderheid van de betrokken werknemers personen met een handicap zijn die wegens de aard of de ernst van hun handicap geen beroepsactiviteit in normale omstandigheden kunnen uitoefenen.

Heeft het departement van de minister tijdens deze legislatuur reeds de toegang tot de gunningsprocedure voorbehouden aan sociale werkplaatsen? Graag een overzicht per opdracht.

2. Ondernemingen uit andere lidstaten die erkend zijn overeenkomstig een regelgeving van hun land van vestiging en ook aan de voorwaarde m.b.t. het aandeel werknemers met een handicap voldoen, moeten ook toegelaten worden tot de mededinging.

Hoeveel bedrijven uit andere lidstaten werden door het departement van de minister reeds toegelaten tot de mededinging? Graag een overzicht.

3. Art. 22 §2 Wet Overheidsopdrachten bepaalt dat aanbestedende overheden de toegang tot de gunningsprocedure kunnen reserveren voor sociale inschakelingsondernemingen.

Heeft het departement van de minister tijdens deze legislatuur reeds de toegang tot de gunningsprocedure voorbehouden aan sociale inschakelingsondernemingen? Graag een overzicht per opdracht.

4. Indien er gebruik kan worden gemaakt van de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking, kan een opdracht voorbehouden worden aan sociale werkplaatsen, programma's voor beschermde arbeid en sociale inschakelingsondernemingen door enkel dergelijke ondernemingen tot deelname uit te nodigen. Voor opdrachten met een goed te keuren bedrag tot 8500 euro excl. btw is de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking algemeen toepasbaar zonder bijkomende voorwaarden.

Heeft het departement van de minister tijdens deze legislatuur opdrachten met een uitgave niet hoger dan 8500 euro op een eenvoudige wijze gegund aan sociale werkplaatsen, programma's voor beschermde arbeid of sociale inschakelingsondernemingen? Graag een overzicht per opdracht.

5. Zijn de overheidsopdrachten ook toegankelijk voor beschutte werkplaatsen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (165), Hilde Crevits (281), Bart Tommelein (163), Liesbeth Homans (363), Ben Weyts (733), Jo Vandeurzen (352), Philippe Muyters (322), Joke Schauvliege (345), Sven Gatz (141).

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 363 van 6 februari 2017

van **SABINE VERMEULEN**

1-4. Zoals reeds gesteld in het gecoördineerd antwoord van de minister-president op de vraag van Mevr. Yasmine Kherbache dd. 25/01/2017 "Beleidsdomeinen – Overheidsaanbestedingen – Sociale clausules", is er momenteel geen omvattende en gedetailleerde rapportering beschikbaar m.b.t. de overheidsopdrachten van de Vlaamse overheid. Bij de verdere uitbouw van het e-Delta contractmanagementsysteem zal dit wel mogelijk zijn, aangezien bij de ontwikkeling van de rapporteringsmodule indicatoren zijn geïdentificeerd die toelaten om representatieve cijfers te genereren m.b.t. de overheidsopdrachten van de Vlaamse overheid. Zo wordt een specifieke indicator voorzien die toelaat om gegevens te verzamelen i.v.m. voorbehouden opdrachten.

Uit e-Notification, een federale toepassing voor het bekendmaken van overheidsopdrachten die ook door de Vlaamse overheid wordt gebruikt, is evenwel een beperkte rapportering mogelijk van voorbehouden opdrachten, met daarbij de bemerking dat het enkel gaat over gepubliceerde overheidsopdrachten, dus geen onderhandelingsprocedures zonder bekendmaking (OPZB). Aangezien voor OPZB's geen publicatieplicht geldt, zijn hierover geen gegevens beschikbaar in e-Notification.

Een overzicht van deze voorbehouden overheidsopdrachten, met een aanduiding of er buitenlandse elektronische inschrijvers waren, vindt u in bijlage.

De mate waarin entiteiten inzetten op sociale economie d.m.v. hun overheidsopdrachten valt onder de autonomie van het lijnmanagement. Iedere entiteit beslist in principe autonoom om een opdracht al dan niet voor te behouden aan de sociale economie overeenkomstig art. 22 van de Wet Overheidsopdrachten.

Het stimuleren van de sociale economie d.m.v. overheidsopdrachten is uiteraard wel een aandachtspunt in het beleid rond overheidsopdrachten. Zo bepaalt het plan overheidsopdrachten in punt 2.5.2 dat de Vlaamse overheid overheidsopdrachten inzet als instrument om duurzame groei van de sociale economie te versterken en de kansen op de arbeidsmarkt van werkzoekenden uit de kansengroepen te verhogen in functie van de beleidsdoelstellingen op dat vlak.

Overeenkomstig het Vlaams plan overheidsopdrachten zijn de voorzitters van de managementcomités van de beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid ermee belast om jaarlijks aan het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten door te geven welke concrete initiatieven binnen hun beleidsdomein werden gerealiseerd in het voorbije jaar en welke worden vooropgesteld voor het komende jaar.

Het voorbehouden van opdrachten voor de sociale economie was een aandachtspunt tijdens de informatiemomenten in het kader van de uitrol van het Vlaams plan overheidsopdrachten. Dit aandachtspunt is ook opgenomen in een sjabloondocument dat het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten (<https://www.bestuurszaken.be/vlaams-samenwerkingsforum-overheidsopdrachten>) aan alle entiteiten van de Vlaamse overheid heeft bezorgd. De entiteiten van de Vlaamse overheid hebben op basis van dit sjabloondocument acties geformuleerd (en

aan mijn diensten bezorgd) die zij het komend jaar in het kader van het Vlaams plan overheidsopdrachten zullen uitvoeren. Een aantal entiteiten hebben hierbij ook acties geformuleerd om opdrachten voor te behouden voor de sociale economie.

Enkele voorbeelden ter illustratie:

- Het Facilitair Bedrijf onderzoekt in het kader van het mobiliteitsplan voor het Herman Teirlinckgebouw of het mogelijk is om een onderneming in de sector sociale economie in te schakelen voor tweedehandsfietsen en fietsherstellingen voor personeelsleden.
- NV De Scheepvaart formuleerde een actie om in een aantal bestekken voor groenonderhoud de verplichting op te nemen dat een bepaald percentage van de opdracht moet uitgevoerd worden door personeelsleden tewerkgesteld via sociale tewerkstelling.
- Het Agentschap Natuur en Bos organiseert een overleg met de koepelorganisatie van de sociale werkplaatsen om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen. Het voorbehouden van opdrachten aan de sociale economie is al ingebed in de werking van ANB, maar de afstemming kan nog beter.
- Het Agentschap Inburgering en Integratie zal in het bestek voor een nieuwe opdracht voor schoonmaak d.m.v. een gunningscriterium inzetten op sociale economie.
- Het departement Onderwijs en Vorming formuleerde een actie om scholen te stimuleren om d.m.v. hun overheidsopdrachten in te zetten op de sociale economie.
- OPZ Geel zal een opdracht voor tuinonderhoud voorbehouden voor sociale inschakelingsondernemingen.
- VAPH heeft een opdracht uitgeschreven voor een mailing van hun magazine 'Sterk'. Deze opdracht is bestemd voor sociale werkplaatsen.

Het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten maakt nu een overzicht op van de aangekondigde acties en zal hierover rapporteren na bespreking in haar vergadering van 20 april 2017.

Het Departement Werk en Sociale Economie werkt in het voorjaar 2017 eveneens een praktijkgids rond sociaal aankopen uit. Hierbij wordt ook de sociale economie bevat en de betrokken clausules rond voorbehouden opdrachten. Deze gids zal voorgesteld worden op een lanceringsevent in Antwerpen.

5. Overheidsopdrachten zijn toegankelijk voor beschutte werkplaatsen, ook indien deze niet expliciet voorbehouden zijn overeenkomstig art. 22 van de Wet Overheidsopdrachten. Het is dus niet uitgesloten dat een beschutte werkplaats inschrijft op een opdracht die niet voorbehouden is en deze ook gegund krijgt.

Het komt ook voor dat een opdrachtnemer uit de reguliere economie voor een bepaald deel van de opdracht in onderaanneming een beroep doet op een beschutte werkplaats. De handling van overheidsopdrachten voor drukwerk wordt bijvoorbeeld regelmatig in onderaanneming door beschutte werkplaatsen uitgevoerd.

BIJLAGE

Overzicht voorbehouden opdrachten in e-Procurement